

Commissie

Besprekingsverslag

Datum	5 september 2022
Aanwezigen	C. van Dijk (voorzitter), K.A. Blokland (secretaris), S.H.M. Ornstein (dijkgraaf), P. Gaynor (heemraad), F. ter Maten (heemraad), B.J. van Vreeswijk (heemraad), S.J. de Bruin (ChristenUnie), H.G. van Burgsteden (Ongebouwd), W Goedhart (Natuurterreinen), M. Groenewegen (Bedrijven), H.J. van Hartskamp (Lokaal Waterbeheer), J. van der Kolk (Lokaal Waterbeheer), R. Kremers (CDA), C. de Kruijf (PvdA), M. Maijer (PvdA), J.G.W. van Megen (AWP), A.F.T. Meier (Water Natuurlijk), S.E. Mulder (VVD), E.M.N. Rooijmans-van Steenbergen (VVD), D.H. Schut (Bedrijven), G.C. Sprik (50PLUS), A. Terlouw (CDA)
Commissieleden niet zijnde gekozen bestuursleden	H. Ehrenburg (AWP), G. Eijkelenboom (Water Natuurlijk), A. Hart (50PLUS), W. van der Heijden (CDA), K. Konings (Natuurterreinen), L. Polinder (SGP), A.A. van de Wolfshaar (VVD), A. Zijlstra (ChristenUnie)
Opgemaakt door	Nicolien Knapen
Volgende vergadering	31 oktober 2022

1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom.
De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

3. Waterfabriek Wilp

Inleiding door heemraad Van Vreeswijk:

De financiële gegevens uit deze informatienota zijn verwerkt in de BURAP. Uitgangspunt is dat de Waterfabriek Wilp een belangrijk onderwerp is, gericht op de toekomst. Alle deskundigen – zowel lokaal als landelijk – zijn van mening dat dit een project is wat steun verdient. Er is gekeken naar de mogelijkheden die er nog zijn. Als we verder gaan is het verstandig een locatie te kiezen waar geen RO-procedure is, waar geen extra investeringen hoeven te worden gedaan en waar bij een eventuele calamiteit gelijk geloozd kan worden op de rwzi. Vandaar de keuze voor Ede. Op het moment dat een pilot stopt dan moet er direct afgeschreven worden. De nieuwe financieringsvoorwaarden voor de waterschappen gaan ervan uit dat je alleen datgene mag activeren wat vervangingswaarde vertegenwoordigt. In de beantwoording van de technische vragen is een toelichting opgenomen hoe het af te boeken bedrag van € 3,9 miljoen is opgebouwd. Dit onderwerp komt terug bij de integrale prioritering richting de begroting 2023.

Vragen en/of opmerkingen vanuit de commissie:

- Er is teleurstelling dat de pilot moet worden gestopt.

- Er zijn veel risico's bij innovatieve projecten; die moeten goed in beeld zijn.
- Het voorstel lijkt op twee gedachten te hinken. Sorteert het college al niet teveel voor op een besluit?
- Hoe ziet het college de verhouding tussen de investeringskosten en de exploitatiekosten?
- De onderzoeksvragen moeten vooraf goed uitgezocht worden voordat verder gegaan kan worden.
- Is er in het voortraject onvoldoende gekeken naar de risico's zoals de aanpassing van het bestemmingsplan?
- In september 2021 is gevraagd om een actuele risicoparagraaf. In het proces is steeds aangegeven dat de risico's beheersbaar zijn en continu worden bijgewerkt.
- Hoe kijken partners als de gemeente Voorst, Attero en Schoneveld Breeding naar de ontwikkelingen?
- Fracties zien het nut en de noodzaak van een vernieuwende waterzuivering.
- Elektrocoagulatie zou de achilleshiel kunnen blijven. De verwachting is dat de onderzoekers parallel een alternatief voor deze processtap meenemen. Graag bevestiging daarvan.
- Blijft Nijhuis betrokken als kennispartner? Wat is de rol van de STOWA in de gewijzigde opzet?
- Blijft voor Wilp de meer conventionele terugval optioneel? Wanneer moet uiterlijk de beslissing worden genomen of we daar op terug vallen?
- De voorwaarden m.b.t. de LIFE-subsidie waren vooraf bekend. Is bekeken of deze subsidie besteed kan worden aan een ander project? Is er contact geweest met de subsidiegever?
- Welke risico's zijn er bij Ede? Hoeft daar het bestemmingsplan niet gewijzigd te worden? Wat gaat Ede extra kosten?
- Als Ede een positief resultaat oplevert gaat alles dan alsnog naar Wilp?
- Zijn er in Ede andere partijen in de buurt waardoor een pilot op deze plek extra inkomsten kan genereren?
- De onderbouwing bij de kostenraming van € 11,7 miljoen ontbreekt.
- Mogelijk wordt de Waterfabriek ingediend bij het Groeifonds. Wat betekent dit?
- De suggestie wordt gedaan een second opinion uit te laten voeren door een onafhankelijke partij. Laat kijken naar de techniek, het proces en het risicoprofiel.
- Is het een mogelijkheid om de nieuwe techniek uit te zetten in de markt waarbij het waterschap alleen nog facilitair betrokken blijft?
- Er wordt voorspeld dat de gemiddelde tariefstijging 1,6% in 2024 zal zijn. Dat leidt dan tot een stijging voor de huishoudens van 3%. Waarom is die keuze gemaakt?
- Gaat het bij de belastingverhoging in 2024 om procenten of procentpunten?
- Zijn er andere opbrengsten vanuit de pilot die goed zijn om te delen?
- Stel dat Wilp wel was doorgedaan, was het dan ook met een pilot van 50 kuub per uur gedaan?
- Kijk goed naar andere financiering en ook naar draagvlak met name in de aanpalende waterschappen. Kijk hoe zij hierin kunnen participeren en meefinancieren.
- Het gaat hier vooral om geld terwijl het om een transitie gaat. Er zijn veel onzekerheden.
- Het project lijkt voor een groot deel gedaan te zijn door extern personeel waardoor er het risico van het weglekken van kennis is.
- Wat zijn de interne kosten?

Beantwoording door heemraad Van Vreeswijk:

- Er is destijds gekozen voor O&O omdat het de enige methode was zonder Europese aanbesteding. Je gaat samenwerken met een bedrijf waarbij je allebei investeert in de ontwikkeling daarvan en de kennis algemeen beschikbaar is.
- De kern en het voordeel van het Wilp-ontwerp is geen gebruik van bacteriën. Daarom wordt het getypeerd als de zuivering van de toekomst.
- Het is de zuivering van de toekomst, maar het is niet bekend wanneer het rendabel gaat worden. De uitontwikkeling van het proces is een van de opgaven die als onderzoeksvraag is gesteld.
- Er is gekozen voor Ede omdat er een hal staat; deze hal is afgeschreven. Er is gekozen voor een bestaande rwzi zodat er geen pijpleiding aangelegd hoeft te worden; dat betekent reductie van de risico's.
- Er zijn risico's want het gaat om ontwikkelingen waarvan je niet weet of het zal slagen of wanneer het zal slagen. Vanuit de techniek zou het een keer moeten slagen, maar tegen welke prijs en hoe lang het duurt is onbekend. Vandaar dat gekozen is voor een termijn van drie jaar. Als het positief uitvalt, dan kan de gehele installatie verplaatst worden naar Wilp.
- Het terugwinnen van grondstoffen zal de komende tien jaar een belangrijke opgave voor de waterschappen worden. Wellicht worden er straks meer eisen gesteld aan datgene wat geloosd wordt op de riolering.
- De kennis moet geborgd zijn. Dat heeft zijn weerslag gevonden in de rapporten.
- De Waterfabriek Wilp is op dit moment het summum van circulair. De vraag is of dit het goede moment is en of er genoeg partners zijn. Op dit moment wil iedereen meekijken, maar niet meebetalen. Bij alle waterschappen is er een enorme toename van de investeringen in de komende tien jaar.
- Op dit moment is er nog geen alternatief voor elektrocoagulatie.
- Het onderzoek wordt uiteraard begeleid door STOWA want een van de belangrijkste onderdelen hiervan is het meten van de effecten. Het is ook van belang om meer instituten mee te nemen in het kader van het circulair denken rondom grondstoffen.
- Bij de LIFE-subsidie is Europese aanbesteding een must.
- Er is destijds een intentieovereenkomst getekend met Attero, de gemeente Voorst en Schoneveld Breeding om dit gezamenlijk te ontwikkelen op deze locatie. Dat is nog niet uit de lucht. Op het moment dat het in Ede zou slagen zou het terug kunnen naar Wilp.
- De € 3,9 miljoen is onderdeel van de risicoanalyse en zit voor een deel in de algemene reserve zuiveringsbeheer.
- In het verleden is aandacht gevraagd voor risico's m.b.t. procedures e.d. Voor een deel heeft het te maken met de snelheid waarmee dingen uitgevoerd worden en met de interne procedures van de gemeente zelf.
- Er zijn geen risico's bij Ede boven het huidige risico. Het is de goedkoopste oplossing op een ideale plaats.
- Het Groeifonds is behoorlijk gedaald. De discussie over het Groeifonds is weerbarstig. Op dit moment is het niet meegenomen in de financiering.
- Het risico van innovatieve projecten is dat het tijd nodig heeft. Als dit zou slagen zou je het op veel plaatsen neer kunnen zetten en op onderdelen zou het misschien toegepast kunnen worden.
- Het is goed de zaken nu op een rijtje te zetten. Er is de vrijheid om dit project uit te stellen waar dat bij andere projecten straks niet gaat gelden. In dat licht moeten de afwegingen gemaakt worden.

- De kostenraming van € 11,7 miljoen is gebaseerd op basis van alle kennis die nu bij elkaar gebracht is. Het risico blijft dat over drie jaar de conclusie wordt getrokken dat het niet rendabel is en dat je moet stoppen.
- Overall in Nederland nemen de effluenteisen toe.
- Wilp was bedoeld voor 50 kuub per uur; dat was eigenlijk de kleinste full scale.
- Opschaling in Ede is op dit moment niet aan de orde.
- Er was vanzelfsprekend sprake van teleurstelling bij de partners, maar zij zijn meegenomen in het hele proces.
- De stijging van het lastendrukprofiel gaat over procenten. Het gaat van gemiddeld 3% naar gemiddeld 4,6%.

In tweede termijn:

- Er is ooit een commerciële terugvaloptie bedacht voor Wilp. Wanneer is het moment om dat toe te passen en waar is dat aan gekoppeld?
- Elektrocoagulatie is een heel ingewikkeld proces. Gelet op de ervaringen elders is dit een van de moeilijkste dingen van alles. Wordt er een alternatief voor meegenomen?
- Waarom wordt niet samengewerkt met andere waterschappen? Zoek de samenwerking op.
- Wellicht moet het waterschap erop gaan sturen om minder afval op de zuivering te krijgen. Ga bijvoorbeeld in gesprek met apothekers/artsen over medicijngebruik.
- De aanbestedingsregels zijn helder; kijk op voorhand hoe je hier in kunt sturen.
- In het licht van de huidige economische situatie is de basale vraag of dit nu moet en of het waterschap dit moet doen? Een grondige bezinning op dit voorstel is belangrijk.
- Hoe kijkt het college aan tegen de verhouding van investeringskosten en exploitatielasten en vindt het collega dat acceptabel en verantwoord in deze tijd?
- De vraag over de second opinion is niet beantwoord.
- Graag terugkoppeling van wat de opbrengsten van de pilot zijn geweest.
- Is er m.b.t. innovaties een mogelijkheid om met meerdere waterschappen of in Unieverband een grote pot te maken om te voorkomen dat er geld wordt uitgegeven aan dezelfde projecten?
- Graag een antwoord op de vraag over de interne kosten.

Beantwoording door heemraad Van Vreeswijk:

- Effluenteisen zullen naar verwachting strenger worden. Qua influent kun je bijvoorbeeld specifieke zuiveringen neerzetten voor een gebied waar alleen bewoning is zonder industrie.
- Er is uitvoerig overleg geweest met apothekers en mensen uit de farmaceutische industrie over het gebruik van medicijnresten en de toepassing daarvan. Je moet specifiek een aantal stoffen kunnen verwijderen; de technieken worden langzamerhand ontwikkeld.
- Terugvaloptie Wilp: Hier zijn nog geen uitspraken over gedaan; daar wordt nog niet over nagedacht.
- De elektrocoagulatie is het probleem waar het over gaat; het robuust maken van het systeem.
- De grote winst van de pilot – en een verrassende ontwikkeling – is het verwijderen van de stoffen helemaal aan het einde van het proces.
- Samenwerking waterschappen: In het verleden is er discussie gevoerd in de Uniecommissie over het oprichten van een fonds waaruit alle waterschappen kunnen putten. Daar was weinig steun voor. Alle waterschappen investeren in het HWBP inclusief twee waterschappen die geen enkele dijk hebben maar uit solidariteit meebetalen. Bij alle innovaties hoort een koplopergroep. Die koplopers

doen het onderzoek gezamenlijk. Op het moment dat geïmplementeerd moet worden betaalt het waterschap dat daarmee bezig is.

- Een van de onderzoeksvragen gaat om de investeringen die je moet doen en de exploitatie.
- Second opinion: De discussie wordt eerst gevoerd over de prioritering. Als besloten wordt om verder te gaan dan volgt een kredietvoorstel met volledige onderbouwing. Daar zit een afweging in wie er naar heeft gekeken.
- De interne uren zitten niet in het bedrag van € 3,9 miljoen. Volgens het afschrijvingsbeleid worden die niet toegerekend aan projecten. Het wordt wel bijgehouden en cumulatief is dat het afgelopen jaar 25.000 uur geweest.
- De stand van zaken m.b.t. het Groeifonds wordt teruggekoppeld zodra hier meer over bekend is.

De voorzitter stelt vast dat het algemeen bestuur kennis heeft genomen van de informatienota en er is gelegenheid geweest voor het stellen van technische en bestuurlijke vragen. Op 12 september en op 3 oktober a.s. worden beeldvormende bijeenkomsten gepland over de integrale prioritering die plaatsvindt richting de begroting.

4. BURAP 2022

Inleiding door heemraad Van Vreeswijk:

Er worden wijzigingen voorgesteld ten aanzien van de reserves en een begrotingswijziging m.b.t. het programma Wonen en Zuiveren. Voor het overige zijn er geen begrotingswijzigingen.

Vragen en/of opmerkingen vanuit de commissie:

- Complimenten voor het stuk en het grotendeels behalen van de prestaties.
- Er is veel waardering voor de voorbereiding van dit agendapunt met de snelle en uitvoerige beantwoording van de technische vragen.
- Er is veel waardering voor de organisatie dat in deze roerige tijden de activiteiten grotendeels op schema liggen.
- Door de hele BURAP klinkt de bezorgdheid door over assetmanagement en met name het in beeld hebben van de toekomstige te verwachten investeringen.
- Bij innovatie moet de verhouding tussen leergeld en resultaat in verhouding zijn. Graag aandacht daarvoor.
- De gedachte van een waterbalans, vooral bij het grondwaterdossier, is een interessante route om te verkennen en uit te werken.
- Het is goed de biodiversiteit terug te zien in de rapportage en gelukkig wordt dat de komende tijd SMART gemaakt.
- Er staat een wat ronkende tekst m.b.t. klimaatverandering en KACTUS namelijk dat er een mijlpaal is bereikt op de grondwateronttrekkingen. Daadwerkelijk gaat het erom dat partijen bij elkaar hebben gezeten om te overleggen hoe het speelveld in elkaar zit.
- In watersysteembenadering wordt ingespeeld op de huidige actualiteit. Er wordt aangegeven dat er "no-regret" of "low-regret" maatregelen gaan plaatsvinden. Wat wordt daaronder verstaan en welke dingen blijven er liggen?
- Er is € 1,3 miljoen minder uitgegeven aan de drie focusgebieden. Dit zijn juist de speerpunten in de BOP. Hoe kan het bestuur helpen daar de vaart in te houden?
- Als het gaat over gebiedsgericht werken loopt het proces vertraging op of is het zelfs geparkeerd. Graag reactie daarop want ook dit is een speerpunt.

- Het is goed te constateren dat de heemraad besloten heeft € 1,4 miljoen niet als begrotingswijziging door te voeren; wellicht een eerste stap om in de toekomst de begroting niet meer te wijzigen.
- De ontwikkelingen op nationaal niveau bij de agrarische sector hebben tot terughoudendheid geleid. Waaruit blijkt dat en wat kunnen we daaraan doen?
- In hoofdstuk 3 gaat het over programma-overstijgende onderwerpen. Wordt daarmee de bestuursagenda bedoeld met de onderwerpen energie, circulariteit, kwaliteit van de leefomgeving en waterbewustzijn? Kan dit nu of bij een volgende begroting behandeld worden?
- Bij de Kaamera worden mogelijkheden tot productieverhoging onderzocht. Hoe ontwikkelt zich dat?
- Op blz. 38 staat een ingewikkelde alinea: "We geven meer aandacht aan de planning en control cyclus door informatiebeveiliging en privacy verder in te bedden in de bestaande risicomethodiek en te rapporteren (prestatie indicatoren) over de voortgang van de invoering en onderhoud van maatregelen die van toepassing zijn verklaard". Kan dit op een minder ingewikkelde manier geformuleerd worden?
- Complimenten dat het waterschap zowel ambtelijk als bestuurlijk zo goed is aangehaakt op de verstedelijkingsopgave.
- Complimenten voor de heldere rapportage op de beleidsdoelen klimaat, circulaire economie en energie.
- Circulaire economie lijkt nu vooral gericht op waterketen en een klein beetje op watersysteem gericht.
- Qua energie is de 60 TJ niet gehaald. Wordt dit volgend jaar wel gehaald?
- Bij watersysteem landelijk gebied ligt er een grote uitdaging. Een van de doelen is het hebben van een robuust klimaatbestendig watersysteem en dat we zorgen voor voldoende grondwater. Dat is toch niet aan het waterschap? Wat wordt er de komende jaren gedaan aan de kwaliteit van het water? De doelen van de KRW worden opgenomen in het NPLG; hoe houdt het waterschap c.q. het ab hier dan nog zicht op?
- In het waterschap ligt een klein gebiedje – het Van Lohuizenpark bij de zuivering in Ede – waar 120 soorten vogels komen en 220 soorten plantengroei. Dit gebiedje wordt opgegeven. Kan dat echt niet anders?
- De Waterfabriek wordt ten laste van de ketenkosten geboekt. Kan een gedeelte ook ten laste van het watersysteem geboekt worden?
- Op welke wijze geeft de quick scan van het assetmanagement een doorkijk naar de nabije en ook verdere toekomst? De resultaten wil men graag gebruiken bij het prioriteren van de lopende projecten; graag wat specifiek en SMART.
- Verschillende zuiveringen voldoen niet aan de effluent kwaliteitseisen.
- Droogteproblematiek: Er is door d&h alert op gereageerd. Goed dat dit gedaan is en ook goed dat dit evenwichtig is gecommuniceerd. Complimenten daarvoor.
- Door d&h is toegezegd om deze winter structureel na te denken over welke transitie nou nodig is. De waterbalans zou een belangrijk instrument moeten zijn bij de vergunningverlening voor wateronttrekkingen.
- De achilleshiel is de strategische personeelsplanning. Dit moet een belangrijk uitgangspunt worden bij de herprioritering. Wellicht is het nodig terughoudend te zijn m.b.t. de wensen en ambities. Dit geldt mogelijk ook voor zaken waar geld van derden bij moet.
- Waarom kan de € 3,9 miljoen niet geïnvesteerd worden? De kennis is niet weg en de locatie Wilp is ook nog niet weg. Graag reactie daarop.
- GBLT blijft lastig qua prognostisering.

- In een voetnoot wordt vermeld dat de ratio van het verwachte weerstandsvermogen naar 1,0 daalt. Waar mogelijk moet het maximale gedaan worden om bij de vaststelling van de jaarrekening over 2022 het weerstandsvermogen aan te gaan vullen, zo mogelijk tot de minimale norm van 1,4..
- De daadwerkelijke uitgaven op KACTUS blijven achter. Wat is de reden daarvan?
- De gebiedsuitwerking in het kader van het NPLG zal de komende periode de nodige aandacht en inzet vragen. Het tijdsplan komt niet realistisch over.
- Het is goed te lezen dat de grondwaterproblematiek inmiddels leidt tot betere samenwerking; het ab wordt graag geïnformeerd over concrete resultaten.
- Is biodiversiteit een aandachtspunt of selectiecriteria in het aanbestedingsbeleid?
- Graag nadere informatie over de resultaten van het SMART formuleren van de doelen voor biodiversiteit.
- Er is sprake van een uitzonderlijk droge zomer. In de begroting 2023 moet meer klimaatambitie.
- KACTUS: Het korte BURAP-tekstje vraagt meer inhoud. Wordt dit nog aangevuld?
- De arbeidsmarkt is een probleem; dat betekent dat er keuzes gemaakt moeten worden. Zijn er al nieuwe ideeën ontwikkeld?
- Een aantal technische mensen geeft aan dat qua personeelsplanning de proeftijd vaak een probleem lijkt te zijn. Hoe goed is de intake?
- De netto belastingopbrengsten waterschap systeemheffing worden € 1,2 miljoen hoger. De verklaring is dat het met name komt door de WOZ. Kan zoiets aangepast worden?

Beantwoording door heemraad Van Vreeswijk:

- Er wordt een quick scan gedaan m.b.t. het assetmanagement. Hoe is de stand van zaken op dit moment? Dit wordt straks gebruikt bij de prioritering.
- Innovatie en resultaat: Straks wordt de prioritering vastgesteld. Wat zijn de innovaties die op korte en lange termijn effect hebben en hoe groot is dat effect?
- Biodiversiteit: Hier is duidelijk aandacht voor. Waar nodig wordt dit meegenomen in de aanbesteding.
- De optimalisatie van de productie van Kaamera komt terug bij de prioritering.
- Circulariteit in het kader van waterketen komt wat explicieter aan de orde dan bij watersysteem. .
- M.b.t. de 60 TJ wordt verwezen naar de beantwoording van de vraag.
- Het waterschap heeft zijn uiterste best gedaan om het Van Lohuizenparkje in stand te houden. Het streven is altijd geweest dat stukje te houden zoals het is, maar de opgaven die Ede heeft zijn dermate groot qua oppervlakte dat er een keuze gemaakt moet worden.
- De € 3,9 miljoen kan niet geactiveerd worden. Ook volgens de huidige regels moet het afgeboekt worden; het is geen onderdeel van het definitieve ontwerp.
- GBLT: M.b.t. zuiveringsbeheer zijn de aanslagen van 2020 opgelegd in september van dat jaar; er is uitstel verleend.
- Op het moment dat de belasting wordt vastgesteld betreft het de gemiddelde WOZ-waarde die op dat moment bekend is. Als er toch in de loop van het laatste stuk van het jaar grotere stijgingen zijn dan heb je een meevaller; er kunnen ook tegenvallers zijn. Datgene wat teveel is komt in de tariefsegalisatiereserve.
- In het weerstandsvermogen zit altijd een tegenvaller verdisconteerd. De bedoeling is ook dat het daar uitgehaald wordt. Bij de jaarrekening wordt bekeken welke ruimte er is en daar gaat het ab over.

Beantwoording door de dijkgraaf:

- M.b.t. de ingewikkelde alinea op blz. 38 geeft "Google Translate" het volgende alternatief: "Op dit moment volgen wij landelijke wet- en regelgeving om privacy en veiligheid te beheersen. Uiteindelijk gaat het om het intrinsieke gedrag van de organisatie. Om dit te volgen en in te bedden gaan we dit in de reguliere plannings van onze cyclus invoegen. Deze onderwerpen zouden daarmee in de toekomst meer business as usual moeten worden".

Beantwoording door heemraad Ter Maten:

- Veel fracties hebben zorgen geuit over het klimaat-robuste watersysteem waar we naar toe moeten c.q. de watertransitie en de transitie van het systeem. De afgelopen weken is hier een belangrijke stap in gezet, namelijk het besluit om ondiepe grondwateronttrekkingen te verbieden rond 200 meter van natuurgebieden. Het is een stap in de goede richting en een belangrijk breekijzer om met andere partijen om tafel te komen om een verdringingsreeks voor elkaar te krijgen deze winter. Hoe gaan we met grondwateronttrekkingen in de brede setting om? Door deze actie zijn ook collega-waterschappen in beweging gekomen en ook de provincies willen het gesprek snel oppakken.
- Om snelheid te krijgen op KACTUS is het waterschap ook afhankelijk van andere zaken, met name hoe het NPLG zich gaat ontwikkelen binnen de provincies. Dat stagneert nu. Hier moet op gewacht worden alvorens de slag te kunnen maken. Ondertussen zijn de mensen op allerlei niveaus in gesprek met o.a. de provincie om te zorgen dat het waterschap daar goed in de lead komt. De transitie van het watersysteem moet met elkaar doorleefd worden en alle partners zijn daarbij nodig.
- Het gebiedsgericht werken stagneert hier en daar. Grondaankopen zijn soms lastig, de medewerking van grondeigenaren stagneert soms. Het lukt niet om de gewenste snelheid te maken.
- Het ab heeft de beleidslijn biodiversiteit vastgesteld. Daarin staat nadrukkelijk dat bij aanbestedingen biodiversiteit een belangrijke factor is. Dat gebeurt ook in de praktijk.
- M.b.t. het maximaal water inbrengen bij droogte: Hoger op de Veluwe gebiedsvreemd water inlaten is strijdig met de natuurdoelstellingen.

In tweede termijn:

- Op blz. 26 staan twee regels over Kaamera. Welke van de beide regels klopt nu? Heemraad van Vreeswijk antwoordt dat Kaamera op dit moment in een moeilijk stadium zit. Daar is op korte termijn overleg over met de partner Rijn en IJssel. Nagegaan wordt wat de rol van Vallei en Veluwe op dit moment is in dit proces in het kader van de prioritering en de te verwachten opbrengst.
- De buitenwereld weet niet dat het waterschap vooral faciliterend is; zij verwachten dat het waterschap sturend is. Hier moet echt iets gebeuren zodat het waterschap het voortouw kan nemen. Heemraad ter Maten antwoordt dat er een Kabinetbrief komt waarin nadrukkelijk water en bodem als sturend mechanisme zeer dominant wordt in het handelen van overheden. Dat gaat helpen.
- Verzoek is terugkoppeling te ontvangen als er iets concreets komt uit de gesprekken m.b.t. de grondwaterproblematiek. Heemraad ter Maten antwoordt dat in het gesprek over de watertransitie en de transitie van het systeem de voorbeelden worden gedeeld met het ab. Als zich concrete resultaten voordoen dan wordt dat uiteraard gedeeld.

- Door de heemraad werd in de beantwoording verwezen naar de technische vragen over biodiversiteit. Hoe maak je het beleidsstuk SMART? Heemraad van Vreeswijk antwoordt dat als het gaat om SMART maken in zijn algemeenheid het de bedoeling is dat in de toekomst bij met name de jaarrekening meer aandacht wordt besteed aan de prioriteiten die het ab heeft gesteld in de verslaglegging.

Advies van de commissie:

Dit stuk wordt als bespreekstuk doorgeleid naar de ab-vergadering van 26 september a.s.

5. Regeling partijen beter in beeld bij de kiezer

Inleiding door de dijkgraaf:

Het ab heeft het college opdracht gegeven het initiatiefvoorstel nader uit te werken in een regeling. Het tender-principe wordt gehanteerd zodat alle aanvragers met een gelijk speelveld aanspraak kunnen maken op de subsidie. Zou het plafond van € 50.000 worden overschreden dan wordt de toekenning van de subsidies verminderd. Alleen aan derden betaalde kosten komen voor subsidie in aanmerking. Er worden geen voorschotten uitbetaald en de subsidie wordt achteraf vastgesteld en uitbetaald na verantwoording van de activiteiten en de betaalde kosten. Er is een groot aantal technische vragen door de indiener ingediend; deze zijn door de ambtelijke organisatie beantwoord. Bij een drietal antwoorden is aangegeven dat er ambtelijk geen bezwaar is om de wijziging door te voeren. Deze drie onderwerpen worden aangepast als het ab zich daar ook in kan vinden.

De heer Van Megen, indiener van het initiatiefvoorstel, is blij met de toezegging dat de portefeuillehouder bereid is een drietal punten aan te passen. De technische vragen zijn uitgebreid beantwoord; dat maakt het e.e.a. een stuk duidelijker. Verzocht wordt een stuk van de beantwoording in de toelichting op te nemen. M.b.t. het budget wordt voorgesteld de € 50.000 te vinden binnen het verkiezingsbudget van € 200.000. Bij de bespreking van het amendement in het ab gaf de meerderheid aan dat dit niet uit de € 200.000 zou moeten, maar dat het een plus zou moeten worden, juist omdat het meegenomen kan worden in de begroting 2023. Is de portefeuillehouder bereid dit alsnog te doen? Het woord tender-principe maakt e.e.a. onduidelijk, want het staat in de regeling goed beschreven. De zorgen over misbruik van de regeling worden gedeeld, maar hoe ver gaat het met het inschakelen van bedrijven waar (verre) familieleden werken? Waar trek je de grens?

Vragen en/of opmerkingen vanuit de commissie:

- Complimenten voor het stuk.
- In de vorige vergadering is gesteld dat het budget bovenop het verkiezingsbudget van € 200.000 zou moeten komen. Neem het op in de begroting 2023.
- Met het tendermodel wordt het nodeloos complex gemaakt. Voorgesteld wordt er een open einderegeling van te maken waarbij op declaratiebasis het maximum van € 5.000 per partij wordt gehandhaafd. Als het in totaliteit dan iets meer zou worden dan € 50.000 dan is dat niet onoverkomelijk. De werkwijze kan na de verkiezingen geëvalueerd worden.
- In de toelichting staat dat de campagneperiode voor de subsidiabele kosten 1 januari 2023 tot 15 maart 2023 is. Er zijn partijen die de komende periode al kosten maken die inhoudelijk subsidiabel zouden zijn. Er wordt voor gepleit om de periode uit te breiden naar 1 oktober 2022.
- Het is goed om achteraf te monitoren welk effect is bereikt.

Beantwoording door de dijkgraaf:

- Dank voor de complimenten. Veel dank aan de ambtelijke organisatie voor al het werk wat is verzet.
- Als de financiering anders moet zijn dan nu wordt voorgesteld dan moet dit plaatsvinden via het indienen van een amendement tijdens de ab-vergadering van 26 september a.s. Datzelfde geldt voor de wens van een open einderegeling.
- Als de kosten in 2022 subsidiabel verklaard zouden worden betreft het een wijziging van het budget van 2022; dit moet worden toegerekend aan het jaar dat de kosten worden gemaakt.
- Het is een goede suggestie om in de toelichting de beantwoording op de technische vragen op te nemen.
- Voor wat betreft het inschakelen van verre familie: Het is uiteindelijk de verantwoordelijkheid van de politieke groepering die de aanvraag indient om zorg te dragen dat het niet frauduleus is. Het gaat om de integriteit.

In tweede termijn:

- Mogelijk komt er een aantal amendementen. Deze moeten juridisch helemaal kloppen dus dan zou ambtelijke ondersteuning wenselijk zijn. De dijkgraaf antwoordt dat dit uiteraard mogelijk is.
- Welke opties zijn er om een ander budget te benutten? De dijkgraaf antwoordt dat het ab het budgetrecht heeft en dan zou er een gezamenlijk voorstel gedaan moeten worden vanuit het ab.

Advies van de commissie:

Dit stuk wordt als bespreekstuk doorgeleid naar de ab-vergadering van 26 september a.s.

6. Rondvraag

Mevrouw Hart (50PLUS) geeft aan dat er de laatste tijd blijkbaar veel aanvragen zijn voor het oppompen van grondwater. Is dat inzichtelijk bij het waterschap? Heemraad ter Maten antwoordt dat dit niet het geval is. Er volgt een schriftelijke beantwoording.

Mevrouw Hart vraagt of het waterschap in het kader van duurzaamheid participeert in plannen voor aquathermie? Heemraad Gaynor bevestigt dit. Het is een traject wat langzamerhand moet gaan groeien en het is niet overal even goed van toepassing.

De heer Ehrenburg (AWP) merkt op dat Parenco een grote onttrekker is van grondwater in het gebied. Wordt het effluent van Parenco gebruikt in het bedrijfsproces? Heemraad van Vreeswijk antwoordt dat in het verleden gesprekken zijn gevoerd met Smurfit Kappa over de toepassing van effluent. Dat heeft toen niet geleid tot een deal. Mogelijk leidt de transitie bij Smurfit tot nieuwe gesprekken.

De heer Van Megen (AWP) heeft bij het fietsen over de Grebbedijk geconstateerd dat er ongekend veel scheuren in het wegdek zitten. Kan dit te maken hebben met het dijklichaam? Heemraad Gaynor antwoordt dat dit mogelijk door het gebruik van de weg ontstaat of door de werking van het dijklichaam. De gemeente is de wegbeheerder. In de toekomst wordt de dijk significant aangepakt en komt daar ook een nieuw wegdek.

De heer Van der Kolk (Lokaal Waterbeheer) geeft aan dat 15 maanden geleden de kade bij het Apeldoorns Kanaal bij Hattem is doorgebroken. De agrariërs hebben daardoor een schade van € 350.000

Datum 5 september 2022
Onderwerp Commissie
Pagina 11 van 12

geleden. Er is nog niets uitbetaald door de verzekering. Het waterschap is aansprakelijk voor de gevolgen. Betaal de agrariërs en wacht niet langer op de verzekering. Heemraad Gaynor antwoordt dat de verzekeraar op dit moment aan het uitkeren is. Hij gaat na wat de actuele stand van zaken is.

Mevrouw Maijer (PvdA) merkt op dat in Brabant de waterschappen ook bezig zijn met het verbieden van grondwateronttrekkingen. Het ab wordt hiervoor bijeengeroepen. Waarom is dat daar anders dan hier? Heemraad ter Maten antwoordt dat het hier aan de operationeel leider van de crisis gemandateerd is. Het bersluit is in het college van d&h genomen.

Mevrouw Rooijmans (VVD) wil in brede zin graag bijgepraat worden over stikstof en het waterschap, de uitstoot, de mogelijkheden tot vermindering, de stikstofruimte die nodig is voor de projecten en de risico's. Heemraad ter Maten zegt een schriftelijk antwoord toe.

7. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 22.45 uur, met dank aan allen.

Aldus vastgesteld in de vergadering van ..... 2022.

voorzitter

secretaris

Actielijst

Datum afspraak	Actie	Door	Vóór/op	Afgerond
05-09-2022	<p>Terugkoppeling vragen uit de rondvraag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zijn de aanvragen voor het oppompen van grondwater inzichtelijk bij het waterschap? • Actuele stand van zaken nagaan m.b.t. uitbetaling schade agrariërs Hoenwaard. • Verzoek om bijgepraat te worden over stikstof in relatie tot het waterschap.	College van d&h		